

מנחות טו

עניין: קריאת שמע בלא תפילין

ברכות יד:

אמר עולא "כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר בעצמו א"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן כאילו הקריב עולה בלא מנחה וזבח בלא נסכים: ואמר רבי יוחנן הרוצה שיקבל עליו עול מלכות שמים שלמה

רש"י במדבר כג, כד

(כד) הן עם כלביא יקום וגו'. כשהן עומדין משינתם שחרית הן מתגברים כלביא וכארי לחטוף את המנחה ללבוש טלית לקרוא את שמע ולהניח תפילין: לא ישכב. כלילה על מטמו עד שהוא אוכל ב ומחבל כל מזיק

שו"ת האלף לך שלמה או"ח סי' שנד

ומה שהעיר על מה שאחז"ל בברכות כל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו הקריב עולה בלי נסכים הקשה הרי בעולה אמרינן במנחות שיכול להקריב עולה היום ונסכין למחר וא"כ למה לא יועיל אם יקרא ק"ש ואח"כ יניח תפילין. זה דק"מ דשאני ושאני נסכים אלו ענין בפ"ע ואין עלינו חיוב להביא נסכים רק כשהקריב עולה אז כל זמן שהוא מביא נסכים שייכין לעולה אבל תפילין הוי חוב כל היום רק עתה בסלוהו דאין בידינו לשמרו כראוי אבל מן התורה הוי חוב כל היום אז כל שעה שיושב י"ל בשביל חובת שעתא הוא ואין ראוי דשייכא דק"ש שלפניו לכך לא מהני לתשלומין דק"ש והוי קורא ק"ש בלי תפילין כלל וא"ש ודוק:

עמק יהושע האחרון דף קנט:

ואין לחוש במה שקורא ק"ש בלא תפילין, כי מה שאמרנו רז"ל הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד עדות שקר, דוקא אם אינו מניח תפילין כלל, אבל אם מניח תפילין אחר כך מותר לקרות ק"ש בלא תפילין, וכן אמר הה"ק רבינו יעקב יצחק מלובלין וצלחה, והביא ראיה מראמרינן בגמרא הקורא קריאת שמע בלא תפילין כאילו הקריב זבח בלא נסכים, והרי ק"ל המקריב זבח היום מביא נסכים אפילו למחר, כן הכא אם מניח תפילין אחר כך לית לן בה. וכן הסכים הלבוש והרב ההניא בש"ע וכן נהגו כל צדיקי ונאוני הדור לומר מיד כל השלש פרשיות כדברי המקדש מלך והפ"ח הג"ל:

לבושי מרדכי תליתאי או"ח סי' ה

והנה אח"כ הראה לי הנ"כ אברהם נ"י בספר לקוטי מנהגים [ס"א] בשם כמה גדולים ולדיקים שנהגו כן. ומ"ש בגמ' הקורא ק"ש בלא תפילין כאילו מעיד שקר, היינו אם אינו מניח כלל, אבל אם מניח אח"כ אין לחוש, ושכ"כ המניח [בשו"ע הרב סי' ס"א], ודאי הלשון קשה דא"כ הא הוי קרקפתא דלא מנה תפילין דמנה אותו במס' ר"ה [י"ז ע"א] פושעי ישראל בגופו, וכי צוה מיירי לומר כאלו מעיד עדות שקר. מ"מ מה בידינו לחלוק על תקיפי מין, הנח להם לישראל אם אינן נביאים בני נביאים הם.

בית יצחק (שמלקס) או"ח סי' יז, ב

שליחא הוא דעויה אצל לדין דתפילין אינו טוב צנח וי"מ ולי' וק"ש טוב וי"מ לק"ש מעלות חריד וגם קבלה ע"ש ולתפילין מעלה אחת מקדים ע"י לקרי' ק"ש קדים ואין מדברי הגו' דרב קושיא על אונתה סמוך ובסבי מוסיפין דברי רש"י צמועט פ' צלק על מקרא סן עם כלביא יקום שפירש"י לחטוף את המנחה ללבוש טלית ולקרות שמע וללבוש תפילין וזה סימל דסרי תפילין קדים וכבר תמס ע"ז בשם אפרים להכיל כיחל דלדין דנחם לז"ח ק"ש קודם ובגו' קאי דוחא לרב ולפ"ז יא' למ דסקוצרים חס"ע חייב צתפילין ואין ראי'

נפש חיה לרבי ראובן מרגליות סי' כה

פ"ע ב' ויניח תפילין בביתו וכו', מן הגרי"ש צ"ח בית יצחק אורח סי' י"ז האריך בענין אמירת ק"ש בלא תפילין בדוקר שנהגו כן רבים וכן שלימים והביא אחרי קודם מן מלובלין וז"ל כי אמרם כאלו מעיד וכו' היינו שאינו מניח כלל תפילין אבל לא על הקורא במחשבה להניח אח"כ, ומלאתי רא"י נכונה לזה מדקדוק סגנון הזוה"ק בפ' ואמתחן רס"ה פ"א מאן דיעול קמי לבי כ נ"ש ת"א ולא תפילין בריש"י וכו', היינו שנגמס להתפלל בלא תפילין וכעין שאמרו בבב"א ח' ע"ב אסור לו לאדם שיצבור אחורי ביהכניס בשעה שהצבור מהפללים וכו' ולא אמרן אלא דליכא בי כנישתא אחריתא אבל איכא בי כנישתא אחריתא לית לן בה שהרואה יאמר שבבי כנישתא אחרתא עייל והי' כשמתפלל בלא תפילין הוי כליכא בי כנישתא אחריתא אבל כשקורא ק"ש בלא ברכות' בלא תפילין הרואה ידע, שיקרא אח"כ ק"ש כמקוהה ולא מימיו עדות שקר. עיין בשפ"ת להלן סי' מ"ז סק"ד בשם הלבוש ויעוין ברש"י ברכות י"ד ע"ב ד"ה וסיפא שנקט עולה ומקיים מלות ק"ש ותפילין ותפלה וכו' שהוקדם ק"ש לתפילין [וזה כאשר העיר בבית יצחק שם מרש"י פ"ה ס' צלק, פ"ה הן עם כלביא יקום, אמנם ישוין רש"י סוכה מ"ז ספ"א ד"ה מלות הדבה שנראה שאין להוכיח מזה], ובכלל זיל בחר טעמא שנאלתי על ענין

WHATSAPP

EMAIL

PODCAST

TORAHANYTIME

ALLDAF

DAFYOMI PORTAL

KOLHALASHON